

Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe

Technik transportu kolejowego

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2005

**Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Poznaniu
oraz Ministrem właściwym do spraw transportu**

ISBN 83-7400-148-8

Wstęp

Centralna Komisja Egzaminacyjna poleca trzecią edycję informatorów o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe¹ skierowaną do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych: techników i szkół policealnych.

Edycja obejmuje:

- 75 informatorów, opublikowanych w terminie do 31 sierpnia 2005 roku, dla zawodów, w których po raz pierwszy w roku 2006, odbędzie się egzamin dla absolwentów ww. typów szkół,
- 35 informatorów, dla pozostałych zawodów, przewidzianych do kształcenia na tym poziomie, które zostaną opublikowane w terminie do 31 grudnia 2005 roku.

Prezentowana publikacja składa się z 75 odrębnych, dla poszczególnych zawodów, opracowań (informatorów), w których opisano wymagania egzaminacyjne.

W każdym z informatorów omówiono:

- strukturę egzaminu, jego organizację i przebieg,
- wymagania, które należy spełnić żeby przystąpić do egzaminu i żeby zdać ten egzamin,
- materiał egzaminacyjny z zakresu danego zawodu – wiadomości i umiejętności, które będą sprawdzane i oceniane na egzaminie, w etapie pisemnym i praktycznym, ilustrując go przykładami zadań egzaminacyjnych wraz z kryteriami oceniania.

Informatory o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe kierujemy przede wszystkim do uczniów i nauczycieli szkół zawodowych, sądzymy jednak, że przedstawiony w nich syntetyczny materiał dotyczący sprawdzanych umiejętności stanowiących o kwalifikacjach zawodowych zainteresuje również innych czytelników, np.: przedstawicieli organów prowadzących szkoły i nadzorujących kształcenie, pracodawców i specjalistów ds. modelowania zawodów, kształcenia i doskonalenia zawodowego.

¹ Podstawą prawną przeprowadzenia zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, zwanego również egzaminem zawodowym, jest:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r., w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 199, poz. 2046),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 maja 2004 r., w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. Nr 114, poz. 1195),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (Dz. U. Nr 66, poz. 580). Standardy, o których mowa w rozporządzeniu, stanowią oddzielny załącznik.

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM Kwalifikacje Zawodowe.....	6
1.1. Struktura egzaminu oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu	7
1.2. Wiadomości i umiejętności sprawdzane na egzaminie	7
1.3. Wymagania, które trzeba spełnić, aby zdać egzamin.....	9
1.4. Wymagania, które trzeba spełnić, aby przystąpić do egzaminu.....	9
1.5. Szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym.....	10
2. ETAP PISEMNY EGZAMINU	11
2.1. Organizacja i przebieg	11
2.2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I.....	13
2.3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II	30
2.4. Odpowiedzi do przykładowych zadań.....	34
3. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU	35
3.1. Organizacja i przebieg	35
3.2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania	36
3.3. Komentarz do standardu wymagań egzaminacyjnych	36
3.4. Przykład zadania praktycznego	38
3.5. Komentarz do rozwiązania zadania wraz z kryteriami oceniania	39
4. ZAŁĄCZNIKI	42
4.1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu	42
4.2. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego	45
4.3. Lista zawodów, dla których opublikowano informatory w 2005 r.....	46

1. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE ZAWODOWE

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu określonych w standardzie wymagań, ustalonym przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

Egzamin ten, zwany również egzaminem zawodowym, jest egzaminem zewnętrznym. Umożliwia on uzyskanie porównywalnej i obiektywnej oceny poziomu osiągnięć zdającego poprzez zastosowanie jednolitych wymagań, kryteriów oceniania i zasad przeprowadzania egzaminu, opracowanych przez instytucje zewnętrzne, funkcjonujące niezależnie od systemu kształcenia.

Rolę instytucji zewnętrznych pełnią: Centralna Komisja Egzaminacyjna i osiem okręgowych komisji egzaminacyjnych powołanych przez Ministra Edukacji Narodowej w 1999 roku.

Na terenie swojej działalności (patrz - mapka na wewnętrznej stronie okładki) okręgowe komisje egzaminacyjne przygotowują, organizują i przeprowadzają zewnętrzne egzaminy zawodowe. Egzaminy oceniać będą zewnętrzni egzaminatorzy.

Egzaminy zawodowe mogą zdawać absolwenci wszystkich typów szkół zawodowych ponadgimnazjalnych i policealnych, które kształcą w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Egzaminy zawodowe przeprowadzane są 2 razy w ciągu roku szkolnego. Harmonogram egzaminów ustala i ogłasza dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej nie później niż na 4 miesiące przed terminem ich przeprowadzenia.

Dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i szkół policealnych egzaminy przeprowadzane są od następnego tygodnia po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a dla absolwentów technikum i technikum uzupełniającego - od następnego tygodnia po zakończeniu egzaminu maturalnego.

Do egzaminu mogą przystąpić również absolwenci szkół zawodowych kształcących młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dla tej młodzieży, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych lub orzeczeń lekarskich, czas egzaminu pisemnego może być wydłużony o 30 minut, a warunki i przebieg egzaminu będą dostosowane do jej potrzeb.

1.1. Struktura egzaminu oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu

Struktura egzaminu obejmuje dwa etapy: etap pisemny i etap praktyczny.

Etap pisemny składa się z dwóch części. Podczas części I zdający będą rozwiązywać zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności właściwe dla kwalifikacji w danym zawodzie, w części II – zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Etap pisemny przeprowadzany jest w formie testu składającego się z zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

W części I test zawiera 50 zadań, a w części II – 20 zadań.

Czas trwania etapu pisemnego dla wszystkich zawodów wynosi 120 minut.

Etap praktyczny sprawdza umiejętności rozwiązywania typowych problemów zawodowych o charakterze „łączenia teorii z praktyką”, właściwych dla zawodu, w zakresie wynikającym z zadania o treści ogólnej, ustalonym w standardzie wymagań egzaminacyjnych.

Czas trwania etapu praktycznego nie może być krótszy niż 180 minut i dłuższy niż 240 minut.

1.2. Wiadomości i umiejętności sprawdzane na egzaminie

Na egzaminie będą sprawdzane tylko te wiadomości i umiejętności, które zostały zapisane w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu.

Standardy wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów ustalone zostały rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, z dnia 29 marca 2005 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (Dz. U. Nr 66, poz. 580). Teksty standardów wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów zostały zamieszczone w oddzielnie opublikowanym załączniku do w/w rozporządzenia.

Struktura standardu wymagań egzaminacyjnych dla zawodu odpowiada strukturze egzaminu. Oznacza to, że zawarte w standardzie umiejętności sprawdzane na egzaminie, ustalono odrębnie dla obu etapów egzaminu.

Umiejętności zapisane w standardzie, sprawdzane w etapie pisemnym, są przyporządkowane do określonych obszarów wymagań.

Umiejętności sprawdzane w części pierwszej ujęto w trzech obszarach wymagań:

- czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych,
- przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych,
- bezpieczne wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.

Umiejętności sprawdzane w części drugiej ujęto w dwóch obszarach wymagań:

- czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów,
- przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych.

W etapie praktycznym egzaminu sprawdzane umiejętności są związane z zadaniem o treści ogólnej. Z zadaniem ogólnym związane są odpowiednie układy umiejętności. Zakres egzaminu w tym etapie obejmuje w zależności od zawodu i jego specyfiki

- opracowanie projektu realizacji określonych prac
lub
- opracowanie projektu realizacji i wykonanie określonych prac.

Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu stanowi podstawę do przygotowania zadań egzaminacyjnych dla obu etapów egzaminu. Oznacza to, że zadania egzaminacyjne będą sprawdzały tylko te umiejętności, które zapisane są w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu. Rodzaj zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności przyporządkowane do danego obszaru wymagań w etapie pisemnym będzie wiązał się ściśle z tym obszarem, a w etapie praktycznym - z zadaniem o treści ogólnej.

Umiejętności ujęte w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, dla obu etapów egzaminu, będą omówione wraz z przykładami zadań w rozdziałach 2. i 3. informatora.

Każdy zdający powinien zapoznać się ze standardem wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, w którym chce potwierdzić kwalifikacje zawodowe. Standard zamieszczony jest w rozdziale 4 niniejszego informatora.

1.3. Wymagania, które trzeba spełnić, aby zdać egzamin

Przyjęto, że w etapie pisemnym zdający może otrzymać za każde prawidłowo rozwiązane zadanie 1 punkt.

Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska:

- z części I – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania,
- z części II – co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania.

W etapie praktycznym, w zależności od zakresu egzaminu sformułowanego w zadaniu o treści ogólnej oceniany będzie projekt realizacji określonych prac lub projekt realizacji określonych prac oraz efekt wykonanych prac zgodnie z ustalonymi kryteriami oceniania przyjętymi dla danego zadania. Spełnienie ustalonych dla zadania kryteriów wykonania, pozwoli na uzyskanie maksymalnej liczby punktów.

Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Zdający zda egzamin zawodowy, jeśli spełni wymagania ustalone dla obu etapów egzaminu.

Zdający, który zdał egzamin, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w danym zawodzie.

UWAGA!

Informacje o wynikach egzaminu zdający uzyska od dyrektora szkoły, do której uczęszczał.

1.4. Wymagania, które trzeba spełnić, aby przystąpić do egzaminu

Zdający powinien:

1. Ukończyć szkołę i otrzymać świadectwo ukończenia szkoły.
2. Złożyć pisemną deklarację przystąpienia do egzaminu zawodowego do dyrektora swojej szkoły, nie później niż do dnia 20 grudnia roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego w sesji letniej, bezpośrednio po ukończeniu szkoły oraz nie

później niż do dnia 20 września roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego w sesji zimowej.

3. Zgłosić się na egzamin w terminie i miejscu wyznaczonym przez okręgową komisję egzaminacyjną z dokumentem potwierdzającym tożsamość (ze zdjęciem i z numerem PESEL).

Zdający o specjalnych potrzebach edukacyjnych powinien dodatkowo przedłożyć opinię lub orzeczenie wskazujące na dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu do jego indywidualnych potrzeb.

UWAGA!

Informacje o terminie i miejscu egzaminu może przekazać zdającym dyrektor szkoły lub dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

W zależności od specyfiki zawodu, w którym przeprowadzony będzie egzamin zawodowy, okręgowa komisja egzaminacyjna może wezwać zdającego na szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na określonych stanowiskach egzaminacyjnych. Szkolenie powinno być zorganizowane nie wcześniej niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu.

1.5. Szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym

Szczegółowych informacji o egzaminie zawodowym oraz wyjaśnień dotyczących, między innymi, możliwości:

- powtórnego zdawania egzaminu zawodowego przez osoby, które nie zdały egzaminu,
 - przystąpienia do egzaminu w terminie innym niż bezpośrednio po ukończeniu szkoły,
 - udostępniania informacji na temat wyniku egzaminu,
 - otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- udziela dyrektor szkoły i okręgowa komisja egzaminacyjna.

2. ETAP PISEMNY EGZAMINU

2.1. Organizacja i przebieg

Etap pisemny egzaminu będzie zorganizowany w szkole, do której uczęszczałeś. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy liczba zdających w danej szkole jest mniejsza niż 25 osób, dyrektor komisji okręgowej może wskazać Ci inną szkołę albo placówkę kształcenia praktycznego lub ustawicznego, zwane dalej „placówkami”, w której przystąpisz do etapu pisemnego egzaminu zawodowego.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument potwierdzający Twoją tożsamość i numer ewidencyjny PESEL.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu pisemnego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu nadzorującego, który będzie omawiał regulamin przebiegu egzaminu.

Po zajęciu miejsca w sali egzaminacyjnej otrzymasz arkusz egzaminacyjny i KARTĘ ODPOWIEDZI.

Arkusz egzaminacyjny zawiera:

- stronę tytułową z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu, w którym odbywa się etap pisemny egzaminu oraz „Instrukcję dla zdającego” (w instrukcji znajdują się dane o liczbie stron arkusza egzaminacyjnego, wskazania dotyczące rozwiązywania zadań, zaznaczania odpowiedzi i sposobu poprawiania odpowiedzi w KARCIE ODPOWIEDZI),
- test 70 zadań wielokrotnego wyboru, w tym 50 zadań w części I ponumerowanych od 1 do 50 oraz 20 zadań w części II ponumerowanych od 51 do 70.

KARTA ODPOWIEDZI stanowi jedną stronę. Znajdują się na niej:

- symbol cyfrowy zawodu i oznaczenie wersji arkusza egzaminacyjnego,
- miejsce na wpisanie Twojego numeru ewidencyjnego PESEL i zakodowanie go,
- miejsce na wpisanie Twojej daty urodzenia,
- tabele z numerami zadań odpowiadających części I oraz części II arkusza egzaminacyjnego z układem kratek A, B, C, D do zaznaczania odpowiedzi,
- miejsce na naklejkę z kodem ośrodka egzaminacyjnego.

Przeczytaj uważnie „Instrukcję dla zdającego” w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny i nie ma w nim braków. Wykonaj polecenia zgodnie z „Instrukcją dla zdającego”.

Czas trwania etapu pisemnego egzaminu wynosi 120 minut (2 godziny zegarowe).

UWAGA: Jeśli jesteś egzaminowanym o potwierdzonych specjalnych potrzebach edukacyjnych, to masz prawo do wydłużonego o 30 minut czasu trwania etapu pisemnego egzaminu zawodowego. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego wskaże Ci miejsce na sali egzaminacyjnej i dopilnuje, abyś mógł zdawać egzamin w ustalonym dla Ciebie czasie.

Kolejność rozwiązywania zadań jest dowolna. Dobrze jednak będzie, jeśli rozplanujesz sobie czas egzaminu. Na rozwiązanie zadań z części I arkusza powinieneś przeznaczyć około 80 minut, na rozwiązanie zadań z części II - około 30 minut. Pozostałe 10 minut powinieneś wykorzystać na sprawdzenie, czy prawidłowo zaznaczyłeś odpowiedzi do poszczególnych zadań w KARCIE ODPOWIEDZI.

Pamiętaj! Pracuj samodzielnie!

Przystępując do rozwiązywania każdego zadania powinieneś:

- uważnie przeczytać całe zadanie,
- przeanalizować rysunki, tabele, itp. oraz treść poleceń,
- dobrze zastanowić się nad wyborem prawidłowej odpowiedzi,
- starannie zaznaczyć wybraną odpowiedź w KARCIE ODPOWIEDZI zgodnie z instrukcją w arkuszu egzaminacyjnym.

Po zakończeniu rozwiązywania zadań, sprawdź w KARCIE ODPOWIEDZI, czy dla wszystkich zadań zaznaczyłeś odpowiedzi.

Przewodniczący ogłosi koniec egzaminu i poinformuje, w jaki sposób będziesz mógł oddać swoją KARTĘ ODPOWIEDZI. Arkusz egzaminacyjny możesz zatrzymać dla siebie.

Jeśli wcześniej zakończysz rozwiązywanie zadań, zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do oddania KARTY ODPOWIEDZI.

2.2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

- 1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:**

1.1. Stosować przepisy dotyczące transportu kolejowego oraz postanowienia dotyczące pracy manewrowej i prowadzenia ruchu pociągów,

czyli:

- posługiwać się aktami normatywnymi, obowiązującymi w transporcie kolejowym np.: ustawą o transporcie kolejowym,
- stosować podstawowe postanowienia dotyczące pracy manewrowej, zawarte np. w instrukcjach o prowadzeniu ruchu pociągów i o technice pracy manewrowej,
- stosować podstawowe postanowienia dotyczące prowadzenia ruchu pociągów z zastosowaniem postanowień regulaminów technicznych posterunków ruchu, np. prowadzenie ruchu w czasie całkowitej przerwy w łączności.

Przykładowe zadanie 1.

Centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach regulacji transportu kolejowego, nadzoru technicznego nad eksploatacją i utrzymaniem linii kolejowych oraz pojazdów kolejowych, bezpieczeństwem ruchu kolejowego jest

- A. Ministerstwo Infrastruktury,
- B. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego.
- C. Zarząd PKP S.A.
- D. Rada Nadzorcza PKP Polskich Linii Kolejowych S.A.

1.2. Rozróżniać na podstawie rysunków rozjazdy kolejowe oraz rozpoznawać elementy nawierzchni kolejowej,

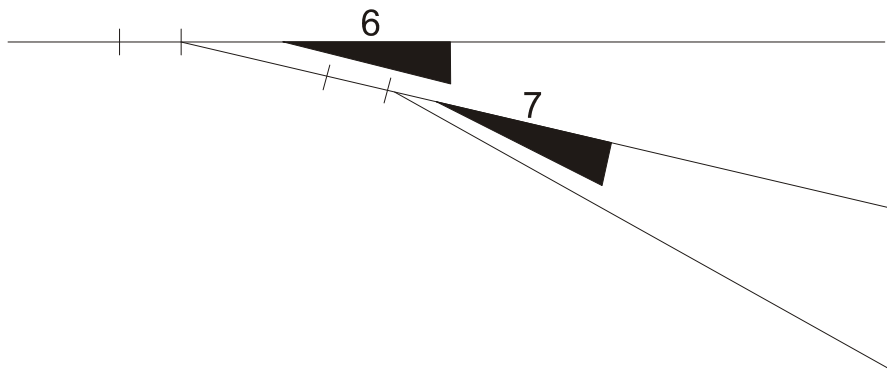
czyli:

- rozróżniać na podstawie rysunków rodzaje rozjazdów, np.: zwyczajne, łukowe, krzyżowe, podwójne,
- rozróżniać na podstawie rysunków typy szyn, np.: S42, S60, UIC60,
- rozróżniać na podstawie rysunków złączki przytwierdzające szyny do podkładów, np.: łapki, wkręty, podkładki, śruby stopowe,
- rozróżniać na podstawie rysunków rodzaje i typy podkładów, np.: drewniane, stalowe, żelbetowe, strunobetonowe, podrozjazdnice,
- rozpoznawać na podstawie rysunków części składowe rozjazdów, np.: zwrotnicę, krzyżownicę, tory łączące, kierownicę.

Przykładowe zadanie 2.

Na zamieszczonym rysunku pokazano schemat rozjazdu. Cyfrą 6 i 7 oznaczono

- A. rozjazd zwyczajny.
- B. rozjazd krzyżowy.
- C. rozjazd podwójny jednostronny.
- D. rozjazd podwójny dwustronny.

1.3. Klasyfikować stacje i linie kolejowe według kryteriów eksploatacyjnych i użytkowych,

czyli:

- klasyfikować linie kolejowe w zależności od charakteru użytkowania, np.: linie użytku publicznego, wewnątrzzakładowe, magistralne, pierwszorzędne, drugorzędne,
- klasyfikować linie kolejowe pod względem technicznym, np.: zależnie od szerokości toru, ukształtowania terenu, liczby torów na szlaku,
- klasyfikować stacje kolejowe zależnie od rodzaju przewozów, np.: stacje osobowe, towarowe, osobowo-towarowe,
- klasyfikować stacje kolejowe zależnie od rodzaju wykonywanej pracy, np.: stacje postojowe, ładunkowe, przeładunkowe, rozrządowe, graniczne,
- klasyfikować stacje kolejowe według usytuowania na linii, np.: stacje krańcowe, pośrednie, węzłowe.

Przykładowe zadanie 3.

Stacja węzłowa to taka

- A. która jest położona na końcu linii.
- B. która jest przeznaczona do obsługi podróżnych i towarów.
- C. na której łączą się szlaki z trzech kierunków.
- D. która jest przeznaczona do przeładunku przesyłek.

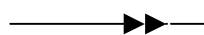
1.4. Rozpoznawać informacje zamieszczone na planach schematycznych posterunków, planach urządzeń sterowania ruchem i w rozkładach jazdy pociągów,

czyli:

- rozpoznawać informacje zamieszczone na planach schematycznych posterunków, np.: oznaczenia nastawni, peronów, urządzeń znajdujących się na torach, przebiegów pociągowych,
- rozpoznawać informacje zamieszczone na planach urządzeń sterowania ruchem, np.: zwrotnic (rozjazdów) i ich zależności, skrzyżowań torów, semaforów,
- rozpoznawać informacje zamieszczone w tablicach zależności, np.: powtarzacze, dźwignie, zastawki, zawórki,
- rozpoznawać informacje zamieszczone w rozkładach jazdy pociągów, np.: numer pociągu, relację, charakterystykę pociągu (długość, masa itp.), godziny odjazdu oraz przyjazdu pociągu, informacje o posterunkach ruchu.

Przykładowe zadanie 4.

Zamieszczony na planie urządzeń sterowania ruchem symbol

oznacza

- A. tor zelektryfikowany.
- B. przebiegi pociągów wyłącznie towarowych.
- C. przebiegi pociągów pasażerskich i towarowych.
- D. przebiegi pociągów wyłącznie podmiejskich.

1.5. Rozróżniać pojęcia charakteryzujące pociąg oraz rozróżniać pociągi według ich kursowania i rodzaju przewozów,

czyli:

- rozróżniać pojęcia charakteryzujące pociąg i rodzaj przewozów, np.: składu pociągu, dane charakteryzujące pociąg, pociąg pasażerski, towarowy, służbowy,
- rozróżniać pociągi według ich rodzaju kursowania, np.: pociągi stałe, niestałe, dodatkowe,
- rozróżniać pociągi na podstawie oznaczeń, np.: oznaczeń literowych – pociągi pasażerskie, towarowe, służbowe.

Przykładowe zadanie 5.

Pociąg stały to taki, który

- A. kursuje na podstawie zarządzenia lub telegramu.
- B. jest przewidziany w rozkładzie jazdy i kursuje codziennie lub w ustalone dni.
- C. nie zmienia masy pociągu na całej drodze przebiegu (masa pociągu jest stała).
- D. jest przewidziany w rozkładzie jazdy, lecz uruchamiany w razie potrzeby.

1.6. Rozpoznawać i klasyfikować tabor kolejowy według przeznaczenia i wymagań technicznych,

czyli:

- rozpoznawać i klasyfikować tabor kolejowy według przeznaczenia oraz wymagań technicznych, np.: tabor zwykły, tabor specjalny,
- rozpoznawać oraz klasyfikować tabor kolejowy według przeznaczenia, np.: wagony osobowe do przewozu pasażerów, bagażowe, pocztowe, specjalnego przeznaczenia,
- rozpoznawać oraz klasyfikować tabor kolejowy według wymagań technicznych, np.: techniczno-gospodarczy, wagony kryte, węglarki, cysterny, garnkowe, zbiornikowe,
- rozpoznawać i klasyfikować tabor kolejowy według przeznaczenia oraz wymagań technicznych związanych z oznaczeniem, np.: numer inwentarzowy wagonu, podstawowe oznaczenia literowe (znaczenie poszczególnych grup cyfr w numerze inwentarzowym), oznaczenia rodzajów wagonów dużymi literami.

Przykładowe zadanie 6.

Oznaczenie wagonu Gags wskazuje, że jest to

- A. wagon pasażerski klasy 2.
- B. węglarka do przewozu złomu.
- C. wagon towarowy kryty normalnej budowy.
- D. wagon towarowy platforma normalnej budowy.

1.7. Rozróżniać metody obsługi wagonów pasażerskich i towarowych,

czyli:

- rozróżniać metody obsługi wagonów pasażerskich, np.: wskazywać wymagania, jakie musi spełniać wagonom do obsługi ruchu pasażerskiego, czynności wykonywane na stacjach postojowych, plan obiegu składu, zestawienie składów,
- rozróżniać metody obsługi wagonów towarowych, np.: określać obsługę miejsc ładunkowych, urządzenia i obiekty użytkowane w ruchu towarowym, ustalać mierniki charakteryzujące pracę i wykorzystanie wagonów towarowych, zestawianie składów pociągów towarowych.

Przykładowe zadanie 7.

Stacja postojowa to taka

- A. która jest przeznaczona do postoju wagonów towarowych.
- B. która jest przeznaczona do postoju, czyszczenia i wyposażania składów pociągów pasażerskich.
- C. która jest przeznaczona do kolejowej obsługi portów morskich.
- D. na której wykonuje się obsługę punktów ładunkowych.

1.8. Rozpoznawać części linii kolejowych, ich oznaczenia oraz wskaźniki znajdujące się przy torach,

czyli:

- rozpoznawać części linii kolejowych ich oznaczenia, np.: odcinek, szlak, odstęp, łącznicę, numerację torów, kierunek uprzywilejowany,
- rozpoznawać wskaźniki znajdujące się przy torach, np.: wskaźniki ogólnieeksploatacyjne, dotyczące elektrycznych pojazdów trakcyjnych, zwrotnicowe oraz rozpoznawać granicę pomiędzy szlakiem a posterunkiem zapowiadawczym.

Przykładowe zadanie 8.

Odcinkiem linii kolejowej

- A. jest część linii zawarta między dwoma najbliższymi stacjami.
- B. jest część linii zawarta między stacjami węzłowymi.
- C. są tory kolejowe wraz z zajętyymi pod nie gruntami oraz przyległy pas gruntu.
- D. są tory kolejowe zawarte między dwoma posterunkami odstępowymi.

1.9. Klasyfikować nastawnie oraz inne posterunki techniczne,

czyli:

- klasyfikować nastawnie ze względu na przeznaczenie ruchowe, np.: nastawnie dysponujące, wykonawcze, manewrowe,
- klasyfikować nastawnie ze względu na rodzaj zastosowanych urządzeń sterowania urządzeń kolejowym, np.: nastawnie ręczne, mechaniczne, elektryczne, komputerowe,
- klasyfikować posterunki techniczne ze względu na ich obszar działania, np.: posterunki nastawcze, dyspozytorskie, okręgi nastawcze, rejony manewrowe.

Przykładowe zadanie 9.

Nastawnia urządzona przy górze rozrządowej, która nastawia zwrotnice i sygnały manewrowe to nastawnia

- A. wykonawcza.
- B. dysponująca.
- C. manewrowa.
- D. centralna.

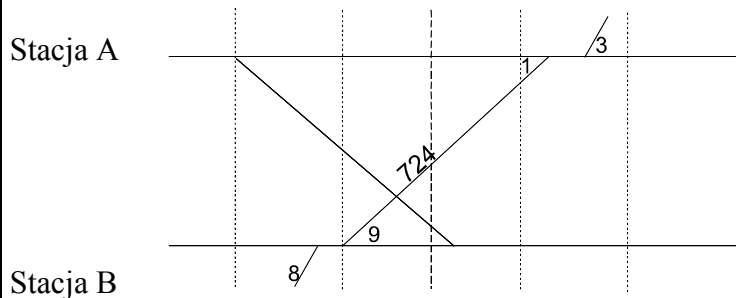
1.10. Rozpoznawać informacje znajdujące się na wykresach ruchu pociągów,
czyli:

- rozpoznawać informacje znajdujące się na wykresach ruchu pociągów zależnie od liczby torów, np.: wykresy ruchu linii jednotorowej, dwutorowej,
- rozpoznawać informacje znajdujące się na wykresach ruchu pociągów dotyczące jazdy pociągu, np.: numer pociągu, czasy jazdy pociągu, czasy przejazdu, odjazdu, postoju, miejsca krzyżowania i poprzedzania pociągów,
- rozpoznawać informacje znajdujące się na wykresach ruchu pociągów dotyczące posterunków ruchu znajdujących się na wykresie ruchu, np.: położenie na linii, liczbę torów głównych, układ torowy stacji.

Przykładowe zadanie 10.

Czas jazdy pociągu 724 ze stacji B do stacji A wynosi

- A. 24 minuty.
- B. 22 minuty.
- C. 20 minut.
- D. 18 minut.

1.11. Rozpoznawać informacje w zakresie rozkładów jazdy pociągów, dokumentacji pociągowej i oznakowania na wagonach,

czyli:

- rozpoznawać informacje dotyczące połączeń wynikających z rozkładów jazdy, np. skomunikowania pociągów na stacjach węzłowych,
- rozpoznawać informacje w zakresie dokumentacji pociągowej, np. dane dotyczące wielkości charakteryzujących pociąg,
- rozpoznawać informacje znajdujące się wewnątrz i na zewnątrz wagonu, np.: rodzaj wagonu, znaki i napisy informacyjne dla podróżnych,
- rozpoznawać informacje przekazywane za pomocą rozkazów pisemnych, np.: zamknięcia torów, ograniczenia prędkości,
- rozpoznawać informacje przekazywane przy prowadzeniu ruchu pociągów.

Przykładowe zadanie 11.

Prostokątna tablica koloru pomarańczowego umieszczona na wagonach informuje

- A. o kursowaniu pociągu z pojazdem trakcyjnym pchanym.
- B. o całkowitym zakończeniu manewrów.
- C. że pociąg przewozi towary niebezpieczne.
- D. że pociąg przewozi z przekroczoną skrajnią.

1.12. Rozpoznawać urządzenia sterowania ruchem kolejowym i łączności na stacjach i na liniach,

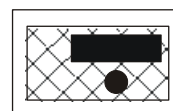
czyli:

- rozpoznawać urządzenia sterowania ruchem kolejowym na stacjach, na podstawie oznaczeń występujących na planach schematycznych, np.: urządzenia ręczne, mechaniczne, elektryczne,
- rozpoznawać urządzenia sterowania ruchem kolejowym na liniach, np.: blokadę liniową półsamoczynną, blokadę samoczynną,
- rozpoznawać urządzenia łączności radiotelefonicznej, zapowiadawczej na stacjach i liniach, np.: na podstawie rozkładu jazdy, regulaminu technicznego.

Przykładowe zadanie 12.

Zamieszczony na planie urządzeń sterowania ruchem kolejowym przedstawiony na rysunku symbol oznacza nastawnię

- A. mechaniczną.
- B. parterową.
- C. elektryczną piętrową.
- D. mechaniczną piętrową.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. Rozróżniać zapisy dokumentacji ruchowej w sytuacjach normalnych i podczas występowania usterek w działaniu urządzeń sterowania ruchem kolejowym, czyli:

- rozróżniać zapisy w dokumentacji ruchowej w czasie sytuacji normalnych, np.: zapisy w dzienniku ruchu, w książce przebiegów, w dzienniku telefonicznym,
- rozróżniać zapisy w dokumentacji ruchowej podczas występowania usterek w działaniu urządzeń sterowania ruchem kolejowym lub sytuacji ruchowej, np.: zapisy w dzienniku ruchu, w książce przebiegów, w dzienniku telefonicznym, w książce kontroli urządzeń sterowania ruchem kolejowym, w dzienniku oględzin rozjazdów.

Przykładowe zadanie 13.

Zamieszczony fragment tabeli przedstawia sposób prowadzenia dokumentacji ruchowej podczas usterki. Jaka jest to dokumentacja?

- Jest to dziennik ruchu w czasie prowadzenia ruchu jednotorowego dwukierunkowego.
- Jest to dziennik oględzin rozjazdów w czasie prac torowych.
- Jest to książka przebiegu prowadzona w skróconym zakresie.
- Jest to dziennik ruchu w czasie obowiązywania telefonicznego zapowiadania pociągów.

Nr pociągu		Tor stacyjny	Droga wolna		Pociąg odjechał		Pociąg przyjechał		Podpis dyżurnego ruchu		Uwagi	O jeździe pociągu zawiadomiono dróżników przejazdowych					
nieparzysty	parzysty		g.	m.	g.	m.	g.	m.	do rubr. 4	do rubr. 6		5	6	7			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13					
125		3			7	24		28			Zab. Bl. KoM g. 7. 29						
	87104	2				33		36				/	/	/			
18701		1				35		39			Zab. Bl. KoM g. 7.40						

2.2. Określać zasady ruchu kolejowego na linii jedno- i dwutorowej w zależności od sposobu zapowiadania,

czyli:

- określać zasady ruchu kolejowego i sposoby zapowiadania pociągów na szlakach jednotorowych oraz dwutorowych, np.: z telefonicznym lub radiotelefonicznym zapowiadaniem pociągów, z półsamoczynną blokadą liniową, ze zdalnym prowadzeniem ruchu,
- określać zasady ruchu kolejowego na linii jednotorowej i dwutorowej w sytuacjach szczególnych, np.: ruchu pociągów roboczych, ratunkowych, obsługi bocznic szlakowych, w czasie całkowitej przerwy w łączności, w odstępie czasu,
- określać zasady ruchu kolejowego w szczególnych przypadkach, np.: w czasie zamknięcia jednego z torów szlaku dwutorowego, jednotorowego dwukierunkowego po torze czynnym, w przypadku powrotu lokomotywy popychającej pociąg na części szlaku, pociągów jadących po torze zamkniętym.

Przykładowe zadanie 14.

W przypadku wyprawienia pociągu roboczego na tor zamknięty należy

- A. powiadomić naczelnika sekcji eksploatacji.
- B. doręczyć rozkaz pisemny „P”.
- C. powiadomić montera automatyki.
- D. stosować telefoniczne zapowiadanie pociągów.

2.3. Obliczać długość pociągu, jego masę ogólną brutto i netto, masę hamującą i określać warunki kursowania pociągu,

czyli:

- obliczać długość pociągu, jego masę ogólną i netto, masę hamującą, np.: na podstawie wykazu wagonów w składzie pociągu,
- określać warunki kursowania pociągu, np.: ustalać procent masy hamującej rzeczywistej i wymagany, postępowanie w przypadku niewystarczającej wielkości rzeczywistej masy hamującej,
- określać warunki kursowania pociągu w zależności od procentu wymaganej masy hamującej, np.: od drogi hamowania, sposobu hamowania, prędkości jazdy i pochyleń miarodajnych.

Przykładowe zadanie 15.

Oblicz i wskaż procent masy hamującej, jeżeli masa ogólna pociągu wynosi 625 ton, a rzeczywista masa hamująca pociągu wynosi 650 ton.

- A. 0%
- B. 96%
- C. 100%
- D. 104%

2.4. Rozróżniać manewry taborem kolejowym oraz identyfikować sygnalizację kolejową, czyli:

- rozróżniać manewry taborem kolejowym w zależności od sposobu ich wykonywania, np.: grawitacyjne, odrzutowe, odstawcze, pojazdem trakcyjnym, pojazdem drogowym,
- rozróżniać manewry taborem kolejowym w zależności od dopuszczalnych prędkości jazd manewrowych, np.: z ładunkami niebezpiecznymi, z ludźmi, z górki rozrządowej,
- identyfikować sygnalizację kolejową na sygnalizatorach, np.: semaforach oraz tarczach kształtowych i świetlnych, sygnały zamknięcia torów,
- identyfikować sygnały podawane przy manewrach, np.: sygnały ręczne i słuchowe, sygnały na tarczach manewrowych, zaporowych i rozrządowych,
- identyfikować sygnalizację kolejową, np.: sygnały na taborze, sygnały drużyny pociągowej, sygnały alarmowe.

Przykładowe zadanie 16.

Sygnal dwa długie tony gwizdkiem lub trąbką i jednocześnie poruszanie żółtą chorągiewką sygnałową poziomo przez drużynę manewrową oznacza sygnał

- A. „Stój”.
- B. „Odrzucić”.
- C. „Do mnie”.
- D. „Alarm”.

2.5. Określać stan przygotowania wagonów i pociągu do wyprawienia ze stacji początkowej,

czyli:

- określać stan przygotowania wagonów w celu wyprawienia ich ze stacji początkowej i włączenia do pociągu, np.: stan techniczny wagonów, poprawność załadowania wagonu, okartkowanie nalepkami kierunkowymi,
- określać stan przygotowania pociągu do wyprawienia ze stacji początkowej, np.: odpowiednie zestawienie pociągu, odpowiednie sprzęgnięcie wagonów, odpowiednie wypełnienie wykazu wagonów w składzie pociągu, sprawdzenie warunków wyprawienia pociągu z uwzględnieniem masy hamującej pociągu, masy ogólnej i jego długości,
- określać stan przygotowania pociągu do wyprawienia pod względem osygnalizowania, np.: poprawność osygnalizowania czoła i końca pociągu, osygnalizowanie w różnych okolicznościach ruchowych.

Przykładowe zadanie 17.

W zestawionym składzie pociągu pasażerskiego różnica między środkami dwóch sąsiednich zderzaków sprzęgniętego ze sobą taboru nie może przekraczać

- A. 150 mm
- B. 125 mm
- C. 100 mm
- D. 85 mm

2.6. Dobierać prędkości pociągów oraz procedury postępowania w różnych warunkach ruchu,

czyli:

- dobierać prędkości pociągów w różnych warunkach ruchu, np.: do określonego procentu masy hamującej, w czasie jazdy na widoczność, w czasie ulewy, po torze zamkniętym, w pociągu z popychem,
- dobierać procedury postępowania i określać prędkości jazdy w różnych warunkach ruchu, np.: cofanie pociągu ze szlaku, zagrzenie się czopa osi, zatrzymania pociągu na szlaku.

Przykładowe zadanie 18.

Po zatrzymaniu pociągu przed sygnałem „Stój” na semaforze odstępowym blokady samoczynnej, pociąg może jechać dalej stosując zasadę

- A. telefoniczne zapowiadanie pociągów i nie przekraczać prędkości 60 km/h.
- B. jazdę na widoczność i nie przekraczać prędkości 20 km/h.
- C. jazdę na widoczność i nie przekraczać prędkości 30 km/h.
- D. podawać sygnał „Bacność” i nie przekraczać prędkości 15 km/h.

2.7. Identyfikować rozkazy pisemne i ostrzeżenia dla drużyn pociągowych,

czyli:

- identyfikować rozkazy pisemne w określonych sytuacjach ruchowych, np.: ograniczenia prędkości, przejazdu obok semafora wskazującego sygnał „Stój”, jazdy po torze w kierunku przeciwnym do zasadniczego, całkowitej przerwy w łączności,
- identyfikować ostrzeżenia dla drużyn pociągowych, np.; ostrzeżenia stałe, ostrzeżenia doraźne, jednorazowe.

Przykładowe zadanie 19.

Informację o uszkodzeniu torowych urządzeń kontroli prowadzenia pociągów SHP, KHP, Ebicab, wydaje się na rozkazie pisemnym serii

- A. serii N.
- B. serii O.
- C. serii S.
- D. serii P.

2.8. Weryfikować stan gotowości pociągu na podstawie danych o pociągu w rozkładzie jazdy,

czyli:

- weryfikować stan gotowości pociągu na podstawie obliczonych danych o pociągu i porównywanie ich z danymi w rozkładzie jazdy, np.: długość pociągu, masa ogólna, masa hamująca, prędkość pociągu, zestawienie.

Przykładowe zadanie 20.

Z wykazu wagonów w składzie pociągu wynika, że masa ogólna (brutto) pociągu wynosi 1800 ton, rzeczywista masa hamująca pociągu wynosi 1550 ton, długość pociągu wynosi 564 metry. Ustalony w wewnętrznym rozkładzie jazdy wymagany procent masy hamującej wynosi 88%. Ustal czy pociąg można wyprawić?

- A. Pociąg można wyprawić, bo masa ogólna jest większa od masy hamującej.
- B. Pociąg można wyprawić, bo jego długość jest mniejsza niż 600 metrów.
- C. Pociągu nie można wyprawić, bo rzeczywista masa hamująca jest mniejsza od wymaganej.
- D. Pociągu nie można wyprawić, bo nie podano wymaganej masy hamującej.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

3.1. Stosować przepisy i procedury dotyczące eksploatacji taboru i urządzeń, ruchu pociągów i jazdy manewrowej w różnych warunkach atmosferycznych, stanach awaryjnych, zagrożeniach, wypadkach kolejowych,

czyli:

- stosować ustalenia przepisów i instrukcji oraz procedury dotyczące eksploatacji taboru, np.: w razie uszkodzenia wagonu w pociągu, podczas przewozu ładunków niebezpiecznych, pożaru w pociągu,
- stosować ustalenia przepisów i instrukcji oraz procedury dotyczące urządzeń, np.: deformacji toru, uszkodzenia sieci trakcyjnej, usterki urządzeń sterowania ruchem kolejowym,
- stosować ustalenia przepisów i instrukcji oraz procedury dotyczące ruchu pociągów, np.: rozerwanie pociągu na szlaku i zbiegnięcie wagonów, cofanie, dzielenie oraz zabieranie częściami składu pociągu ze szlaku, jazda w czasie trudnych warunków atmosferycznych, brak sygnałów na pociągu lub niewłaściwe jego osygnalizowanie,
- stosować ustalenia przepisów i instrukcji oraz procedury dotyczące jazdy manewrowej, np.: wyjazdu manewrującego taboru na szlak poza wyznaczone granice, jazdy manewrowej za wyprawionym pociągiem, manewrów na torach głównych,
- stosować ustalenia przepisów i instrukcji oraz procedury dotyczące wydarzeń oraz wypadków kolejowych, np.: zaskabnięcie, zranienie lub śmierć na terenie kolejowym, przeszkoda zagrażająca bezpieczeństwu ruchu.

Przykładowe zadanie 21.

Cofanie pociągu ze szlaku, bez uzgodnienia z dyżurnym ruchu, może się odbywać, jeżeli pociąg będzie jechał

- A. z prędkością 20 km/h i na pierwszym wagonie w kierunku cofania znajduje się pracownik.
- B. z prędkością 5 km/h i w odległości drogi hamowania pociąg będzie poprzedzał pracownik z przepisowymi sygnałami.
- C. z prędkością 10 km/h i tylko na szlaku jednotorowym.
- D. z prędkością 30 km/h z najdalej posuniętą ostrożnością.

3.2. Stosować sygnały ostrzegawcze oraz sygnalizację obowiązującą na torach kolejowych i przejazdach,

czyli:

- stosować sygnały ostrzegawcze, np.: na tarczach ostrzegawczych, semaforach, tarczach przejazdowych,
- stosować sygnalizację obowiązującą na torach kolejowych oraz przejazdach, np.: sygnały alarmowe, sygnały zatrzymania ręczne i akustyczne, sygnały zamknięcia toru, wskaźniki drogowe, oznaczenia przejazdu kolejowego, sygnały dawane przez dróżnika przejazdowego.

Przykładowe zadanie 22.

Jeden długi i dwa krótkie dźwięki syreny warsztatowej, gwizdawki lub syreny lokomotywy, trąbki sygnałowej lub gwizdawki kilkakrotnie powtarzane to sygnał

- A. „Stój”.
- B. „Alarm”.
- C. „Pożar”.
- D. „Odrzucić”.

3.3. Stosować na stanowisku pracy przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,

czyli:

- stosować na stanowisku pracy przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, np.: zachowanie bezpieczeństwa pracy przy manewrach, zachowanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej na posterunkach technicznych, w pociągu, zachowanie zasad ochrony środowiska przy konserwacji rozjazdów i przewozie towarów niebezpiecznych.

Przykładowe zadanie 23.

Na bezpieczeństwo wykonywania pracy manewrowej duży wpływ ma prędkość jazd manewrowych. Przy dojeżdżaniu do stojącego taboru prędkość jazdy nie powinna przekroczyć

- A. 15 km/h
- B. 10 km/h
- C. 5 km/h
- D. 3 km/h

3.4. Dobierać środki ochrony indywidualnej do prac związanych z eksploatacją taboru i urządzeń,

czyli:

- dobierać środki ochrony indywidualnej do prac związanych z eksploatacją taboru, np.: na stanowisku manewrowego, zwrotniczego,
- dobierać środki ochrony indywidualnej do prac związanych z eksploatacją urządzeń, np.: w razie uszkodzenia sieci trakcyjnej, uszkodzenia napędów zwrotnicowych, w czasie czyszczenia zwrotnic.

Przykładowe zadanie 24.

Podczas pracy przy czyszczeniu zwrotnic, pracownik powinien posiadać

- A. kamizelkę ostrzegawczą.
- B. kask ochronny.
- C. ochronniki słuchu.
- D. tarczę ostrzegawczą.

3.5. Wskazać sposoby udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w nagłych wypadkach,

czyli:

- wskazać sposoby udzielenia pomocy przedlekarskiej poszkodowanym, np.: w wyniku porażenia prądem, złamania, poparzenia, skaleczenia.

Przykładowe zadanie 25.

Jeżeli przewód sieci trakcyjnej jest zerwany i dotyka ziemi, a porażony znajduje się w odległości mniejszej niż 10 m od miejsca zerwania, to należy pamiętać, aby przy zbliżaniu się do uszkodzonego, a następnie przy wynoszeniu go z miejsca zagrożenia

- A. posiadać rękawice dielektryczne w celu ochrony przed porażeniem.
- B. posiadać kamizelkę ostrzegawczą, aby być dobrze widocznym.
- C. stąpać drobnymi krokami, tak aby stopy były stale jedna tuż przy drugiej.
- D. przenosić porażonego w dwie osoby, aby było lżej.

2.3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

1.1. Rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki, np.: rynek, popyt, podaż, bezrobocie, inflacja,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa pracy, np.: umowa o pracę, urlop, wynagrodzenie za pracę,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa podatkowego, np.: podatek dochodowy, podatek VAT, akcyza, PIT,
- rozróżniać pojęcia z obszaru podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, np.: REGON, numer identyfikacji podatkowej-NIP, rachunek bankowy.

Przykładowe zadanie 1.

Poprzez określenie płacy brutto należy rozumieć kwotę wynagrodzenia pracownika

- A. bez podatku dochodowego.
- B. określoną w umowie o pracę.
- C. obliczoną do wypłaty.
- D. pomniejszoną o składki ZUS.

1.2. Rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem, np.: umowa o pracę, Kodeks pracy, deklaracja ZUS,
- rozróżniać dokumenty związane z działalnością gospodarczą, np.: polecenie przelewu, faktura, deklaracja podatkowa.

Przykładowe zadanie 2.

Jak nazywa się przedstawiony na rysunku dokument regulujący rozliczenie bezgotówkowe?

- A. Czek potwierdzony.
- B. Polecenie przelewu.
- C. Faktura VAT.
- D. Weksel prosty.

1.3. Identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta,

czyli:

- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracownika określone w Kodeksie pracy, umowie o pracę, np.: prawo do urlopu, czas pracy, wynagrodzenie za pracę,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracodawcy określone w Kodeksie pracy, umowie o pracę, względem ZUS, urzędu skarbowego, np.: terminowe wypłacanie wynagrodzeń, odprowadzanie składek ubezpieczenia zdrowotnego i emerytalnego, zapewnienie bezpiecznych warunków pracy,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia bezrobotnego na podstawie Ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, np.: rejestracja w biurze pracy, zasady pobierania zasiłku, oferty pracy dla bezrobotnych, w tym bezrobotnych absolwentów,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia klienta podane w umowach kupna-sprzedaży, z tytułu gwarancji, reklamacji przy zakupach towarów i usług.

Przykładowe zadanie 3.

Na podstawie której z wymienionych poniżej umów, przysługuje pracownikowi prawo do urlopu wypoczynkowego?

- A. Umowy – zlecenia.
- B. Umowy o dzieło.
- C. Umowy o pracę.
- D. Umowy agencyjnej.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. Analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- analizować oferty urzędów pracy, placówek doskonalących w zawodzie oraz oferty kursów zawodowych, dla podnoszenia kwalifikacji zawodowych i dostosowania ich do potrzeb rynku pracy,
- analizować oferty zakładów pracy, urzędów pracy, biur pośrednictwa dotyczące poszukiwania pracownika i zatrudnienia, przedstawione w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, tablic ogłoszeń,
- analizować informacje związane z podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej zawarte, np.: w Kodeksie spółek handlowych, danych z urzędu pracy na temat lokalnego rynku pracy, zapotrzebowania na usługi i towary.

Przykładowe zadanie 4.

W lokalnej prasie ukazało się ogłoszenie następującej treści:

Firma z kapitałem zagranicznym specjalizująca się w wyposażeniu warsztatów i magazynów w sprzęt techniczny *poszukuje kandydata na stanowisko*

MAGAZYNIERA

WYMAGANIA:

- *wykształcenie średnie techniczne,*
- *obsługa komputera,*
- *znajomość języka niemieckiego.*

Ponadto mile widziane jest:

- *doświadczenie na podobnym stanowisku.*
- *prawo jazdy kategorii B.*

Oferty wraz z listem motywacyjnym, życiorysem i zdjęciem w terminie dwóch tygodni od daty ukazania się ogłoszenia prosimy przysyłać na adres:

Firma „TECHNOPOL” 30-999 NIEZNAŃ ul. Warsztatowa 1.

Wymagania stawiane przez firmę spełnia osoba, która ukończyła

- A. technikum budowlane, pracuje w magazynie i ma prawo jazdy kat.B.
- B. technikum elektryczne, ma prawo jazdy kat B i zna język niemiecki.
- C. technikum chemiczne, korzysta z komputera i pracowała jako magazynier.
- D. technikum mechaniczne, obsługuje komputer i zna język niemiecki.

2.2. Sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem, np.: list intencyjny, list motywacyjny, curriculum vitae,
- sporządzić dokumenty niezbędne przy uruchamianiu indywidualnej działalności gospodarczej, np.: wniosek o zarejestrowanie firmy, zgłoszenie do urzędu statystycznego o nadanie numeru REGON i urzędu skarbowego o przyznanie numeru identyfikacji podatkowej-NIP,
- sporządzić dokumenty związane z wykonywaniem działalności gospodarczej, np.: zgłoszenie do ZUS, polecenie przelewu, fakturę, księgę przychodów i rozchodów.

Przykładowe zadanie 5.

Na jaką kwotę w zł hotel wystawi fakturę firmie za korzystanie z noclegu przez dwóch jej pracowników podczas służbowego wyjazdu?

Nazwa usługi	J.M.	Ilość osób	Cena jedn.	Wartość netto	VAT	Wartość VAT	Wartość brutto
Nocleg w hotelu „Azalia”	jedna doba	2	100,00 zł	200,00 zł	7 %	14,00 zł	zł
Razem:				200,00 zł	7 %	14,00 zł	zł
W tym:					zw 22% 7% 0%	14,00 zł	
Do zapłaty:							zł

- A. 107 zł
- B. 114 zł
- C. 207 zł
- D. 214 zł

2.3. Rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy,

czyli:

- rozróżniać skutki zawarcia umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, np.: opłaty składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, prawo do urlopu, wysokość podatku,
- rozróżniać skutki rozwiązania umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, bez wypowiedzenia, niezgodne z prawem, np.: przywrócenie do pracy,
- rozróżniać skutki zawarcia i rozwiązania umowy o pracę dla pracodawcy, np.: wystawienie świadectwa pracy, odprowadzanie składek pracowniczych, płacenie podatków, ustalenie wymiaru urlopów, wypłacanie zaliczek.

Przykładowe zadanie 6.

Jaka kwota wynagrodzenia brutto w zł została naliczona pracownikowi za miesiąc pracy, zatrudnionemu w HURTOWNI „AS” S.A. na podstawie umowy o pracę?

- A. 2 400 zł
- B. 1 600 zł
- C. 1 200 zł
- D. 240 zł

HURTOWNIA „AS” S.A. ul. Wiosenna 1 <small>/pieczęć nagłówek pracodawcy/</small> 60-623 Poznań <small>/numer REGON – EKD/</small> 012 775 62	Poznań 2003.01.06 <small>/miejscowość i data/</small>
UMOWA O PRACĘ	
zawarta w dniu 6 stycznia 2003 roku	
<small>/data zawarcia umowy/</small>	
między Markiem Nowakiem - prezesem	
<small>/imię i nazwisko pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</small>	
a Anna Jabłońska Poznań ul. Biała 12	
<small>/imię i nazwisko pracownika oraz jego miejsce zameldowania/</small>	
zawarta na czas nieokreślony	
<small>/okres próbny, czas nieokreślony, czas określony, czas wykonywania określonej pracy/</small>	
1. Strony ustalają następujące warunki zatrudnienia:	
1)	rodzaj umówionej pracy: sprzedawca
	<small>/stanowisko, funkcja, zawód, specjalność/</small>
2)	miejsce wykonywania pracy: sprzedawca w Hurtowni „AS”
3)	wymiar czasu pracy: etat – 40 godz. tygodniowo
4)	wynagrodzenie: 2000 zł /słownie dwa tysiące zł/ + premia
 regulaminowa 20% wynagrodzenia zasadniczego
5)	inne warunki zatrudnienia: brak
.....	
2. Dzień rozpoczęcia pracy: 06. stycznia 2003. roku	
06.01. 2003	
A. Jablonska	
<small>/data i podpis pracownika/</small>	
M Nowak	
<small>/podpis pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</small>	

2.4. Odpowiedzi do przykładowych zadań

Część pierwsza

Zadanie 1. B	Zadanie 10. B	Zadanie 18. B
Zadanie 2. C	Zadanie 11. C	Zadanie 19. C
Zadanie 3. C	Zadanie 12. C	Zadanie 20. C
Zadanie 4. B	Zadanie 13. D	Zadanie 21. B
Zadanie 5. B	Zadanie 14. D	Zadanie 22. C
Zadanie 6. C	Zadanie 15. D	Zadanie 23. D
Zadanie 7. B	Zadanie 16. C	Zadanie 24. A
Zadanie 8. B	Zadanie 17. D	Zadanie 25. C
Zadanie 9. C		

Część druga

- Zadanie 1. **B** Zadanie 2. **B** Zadanie 3. **C** Zadanie 4. **D** Zadanie 5. **D** Zadanie 6. **A**

3. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU

3.1. Organizacja i przebieg

Etap praktyczny egzaminu może być zorganizowany w szkole lub innej placówce wskazanej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument ze zdjęciem potwierdzający Twoją tożsamość i numer ewidencyjny PESEL.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu praktycznego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego, który będzie omawiał regulamin przebiegu etapu praktycznego egzaminu.

Po potwierdzeniu gotowości przystąpienia do etapu praktycznego wylosujesz zadanie egzaminacyjne. Zadanie egzaminacyjne wraz z dokumentacją do jego wykonania zamieszczone jest w arkuszu egzaminacyjnym. Na stronie tytułowej arkusza znajduje się nazwa i symbol cyfrowy zawodu, w którym odbywa się etap praktyczny egzaminu oraz „Informacja dla zdającego”.

Przeczytaj uważnie „Informację dla zdającego” znajdującą się na stronie tytułowej w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy arkusz jest kompletny i czy nie ma w nim usterek. Wykonaj polecenia zawarte w „Informacji dla zdającego”.

Następnie zapoznaj się z treścią zadania egzaminacyjnego, dokumentacją do jego wykonania oraz wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego, które umożliwi Ci jego rozwiązanie. Na wykonanie tych czynności masz 20 minut, których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu. Dobrze wykorzystaj ten czas!

Etap praktyczny egzaminu trwa 180 minut. W ciągu tego czasu musisz wykonać zadanie egzaminacyjne, które obejmuje opracowanie projektu realizacji określonych prac. Opracowanie projektu musi być poprzedzone wnikliwą i staranną analizą treści zadania oraz załączników stanowiących jej uzupełnienie. Wyniki tej analizy decydują o zawartości projektu, tym samym o jakości wyniku rozwiązania zadania. Informacje zawarte w projekcie można przedstawić w dowolny sposób, np. tekstu z elementami graficznymi, można również do opracowania projektu wykorzystać komputer znajdujący się na stanowisku egzaminacyjnym.

Pamiętaj!

Zawarte w projekcie informacje muszą stanowić logiczną, uporządkowaną całość.

Zadanie musisz wykonać samodzielnie i w przewidzianym czasie.

Jeśli zadanie egzaminacyjne wykonałeś przed upływem czasu trwania egzaminu, zgłoś ten fakt przez podniesienie ręki.

3.2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania

Etap praktyczny egzaminu obejmuje wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z zadania o treści ogólnej:

Opracowanie projektu realizacji prac związanych z organizacją ruchu pociągów na podstawie dokumentacji.

Absolwent powinien umieć:

1. Dobierać sposoby, metody i techniki wykonania projektu realizacji prac związanych z organizacją ruchu pociągów zgodnie z przepisami i procedurami.
2. Dobierać niezbędny tabor, urządzenia i sprzęt.
3. Określać warunki eksploatacji taboru, urządzeń i sprzętu na podstawie dokumentacji ruchowej.
4. Przygotowywać drogi przebiegu dla określonej jazdy pociągu.
5. Dokonywać zapisów w dokumentacji ruchowej.
6. Obsługiwać urządzenia sterowania ruchem kolejowym i zapowiadania zgodnie z ustalonymi procedurami dla ruchu pociągów.

3.3. Komentarz do standardu wymagań egzaminacyjnych

Zadania egzaminacyjne będą opracowywane na podstawie zadania o treści ogólnej sformułowanego w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla zawodu. Treść ogólna umożliwi przygotowanie wielu zadań egzaminacyjnych, wynikających z przepisów i procedur związanych z organizacją ruchu kolejowego oraz dokonywania zapisów w dokumentacji ruchowej.

Rozwiązanie zadania będzie obejmować opracowanie projektu realizacji określonych prac z zakresu organizacji ruchu pociągów pomiędzy określonymi stacjami na podstawie dokumentacji.

Projekt realizacji prac powinien zawierać w swej strukturze:

1. Założenia (dane do projektu realizacji prac, które odnaleźć należy w treści zadania i ewentualnie dokumentacji, która stanowi jej uzupełnienie).
2. Wykaz prac związanych z organizacją ruchu pociągów.
3. Wykaz taboru, urządzeń i sprzętu.
4. Warunki eksploatacji taboru, urządzeń i sprzętu.
5. Wykaz prac związanych z przygotowaniem drogi przebiegu dla określonej jazdy pociągu.
6. Zapisy w dokumentacji ruchowej.
7. Wykaz prac związanych z obsługą urządzeń sterowania ruchem kolejowym i zapowiadania.

Kryteria oceniania projektu realizacji prac będą uwzględniać:

- poprawność sformułowanych założeń do projektu w odniesieniu do treści zadania i ewentualnej dokumentacji,
- opis organizacji ruchu pociągów zgodnie z przepisami i procedurami,
- dobór taboru, urządzeń i sprzętu zgodnie z przepisami i procedurami,
- opis warunków eksploatacji taboru, urządzeń i sprzętu zgodnie z dokumentacją ruchową,
- opis przygotowania drogi przebiegu dla określonej jazdy pociągu zgodnie z przepisami i procedurami,
- jakość zapisów w dokumentacji ruchowej zgodnie z przepisami i procedurami,
- dobór urządzeń sterowania ruchem kolejowym i zapowiadania zgodnie z przepisami i procedurami

oraz

- przejrzystość struktury projektu,
- logikę układu przedstawianych treści,
- poprawność terminologiczną i merytoryczną, właściwą dla zawodu,
- formę i sposób przedstawienia treści w projekcie.

Struktura projektu realizacji prac, w zależności od zakresu dokumentacji oraz założeń (danych określonych w zadaniu) może być różna od przedstawionej powyżej co do liczby elementów struktury i ich nazw, z zachowaniem algorytmu rozwiązania zadania.

Projekt realizacji prac lub jego elementy mogą być opracowane z wykorzystaniem komputera i oprogramowania wskazanego w standardzie wymagań egzaminacyjnych.

Komputer z właściwym oprogramowaniem będzie dostępny na stanowisku egzaminacyjnym.

3.4. Przykład zadania praktycznego

Stacje A i B są położone na szlaku dwutorowym (stacja A położona jest na 10,00 km, stacja B na km 13,00), między stacjami kursują pociągi według rozkładu jazdy określonego w załączniku nr 1. Czasy jazdy pociągów pomiędzy stacjami A i B wynosi 5 minut.

Jako dyżurny ruchu stacji A o godz. 7,25 otrzymałeś informację o awarii (pęknięta szyna) w jednym z torów szlakowych. W godzinach między 7,30 a 9,00 na uszkodzony tor szlakowy należy wyprawić pociąg roboczy celem dokonania naprawy. Szlak pomiędzy stacjami wyposażony jest w blokadę liniową półsamoczynną jednokierunkową. Na szlaku znajduje się przejazd strzeżony kat. A na km 9,02. Wyposażenie stacji A oraz stacji B zawarte jest w załączniku nr 2.

Opracuj projekt realizacji prac związanych z organizacją ruchu pociągów między stacją A i stacją B w czasie usuwania awarii jednego z torów szlakowych.

Załącznik nr 1

Rozkład jazdy pociągów pomiędzy stacjami A i B

Pociąg nr	Odjazd ze stacji	Godzina odjazdu
5525	A	7,35
8202	B	7,50
48101	A	9,02
56186	B	9,04

Załącznik nr 2

Wyposażenie stacji A i B

Stacje A i B wyposażone są w:

- urządzenia do podawania sygnału zastępczego ustawione przy lewym torze po lewej stronie,
- urządzenia mechaniczne scentralizowane, blokadę stacyjną oraz sygnalizację świetlną,
- cztery tory główne,
- na stacji A do szlaku przylega nastawnia dysponująca (ND), zaś na stacji B – nastawnia wykonawcza (NW).

Projekt realizacji prac związanych powinien zawierać:

- plan działań związany z wyprawianiem i przyjmowaniem pociągów na stacji A i B w czasie usuwania awarii toru szlakowego,
- szkic sytuacyjny szlaku i obu stacji z zaznaczeniem sygnalizatorów,
- zapisy w dzienniku ruchu,
- zapisy w rozkazach pisemnych „O”, „S”, „N”,
- wykaz środków pomocniczych na nastawniach obu stacji (stosowanych w czasie zamknięcia toru),
- opis kursujących pociągów (na podstawie ich numeracji).

Podczas wykonywania zadania korzystaj z dostępnych na stanowisku dokumentów:

Dziennik ruchu posterunku zapowiadawczego.

Rozkazy pisemne: „O”, „S”, „N”.

„Instrukcja o prowadzeniu ruchu pociągów na PKP S. A.”

Czas na wykonanie zadania wynosi 180 minut.

3.5. Komentarz do rozwiązania zadania wraz z kryteriami oceniania

Rozwiązanie zadania obejmuje opracowanie projektu realizacji prac związanych z organizacją ruchu pociągów między stacją A i stacją B.

Projekt realizacji prac powinien mieć określoną strukturę (budowę). Elementy struktury i ich nazwy odnaleźć można w treści zadania po sformułowaniu „Projekt realizacji prac powinien zawierać:”.

Są one następujące:

1. Plan działań związany z wyprawianiem i przyjmowaniem pociągów na stacji A i B w czasie usuwania awarii toru szlakowego.
2. Szkic sytuacyjny szlaku i obu stacji z zaznaczeniem sygnalizatorów.
3. Zapisy w dzienniku ruchu.
4. Zapisy w rozkazach pisemnych „O”, „S”, „N”.
5. Wykaz środków pomocniczych na nastawniach obu stacji.
6. Opis kursujących pociągów.

Elementy te powinny też występować w projekcie realizacji prac, np. jako tytuły lub podtytuły rozdziałów. Zawartość merytoryczna projektu musi być odpowiednia do informacji wynikających z treści zadania. Opracowanie projektu realizacji prac musi być zatem poprzedzone wnikliwą, staranną analizą treści zadania i załączników stanowiących jej uzupełnienie. Wyniki tej analizy są założeniami do projektu, tj. informacjami o charakterze „danych” do rozwiązania zadania. Założenia powinny wystąpić w strukturze opracowywanego projektu (pod dowolną nazwą, np. Założenia, Dane do projektu, itp.). Decydują one o zawartości projektu, tym samym o jakości wyniku rozwiązania zadania.

Projekt realizacji prac jest opracowaniem o określonym zakresie treści, wyrażonym, np. „Projekt realizacji prac związanych z organizacją ruchu pociągów między stacją A i stacją B”. Projekt realizacji prac jest opracowaniem o charakterze twórczym w odniesieniu do formy i sposobu jego opracowania, natomiast założenia - dane do projektu wynikają z treści zadania i są ściśle określone. Zatem informacje stanowiące treść merytoryczną projektu można przedstawić w dowolny sposób, np. tekstu z elementami graficznymi (schematami, rysunkami, tabelami, itp.). Do opracowania projektu lub jego elementów można wykorzystać komputer, który znajduje się na stanowisku egzaminacyjnym.

Projekt powinien być przejrzysty, logicznie uporządkowany zarówno w swej strukturze jak i w sposobie oraz kolejności przedstawiania treści merytorycznych.

Kryteria oceniania projektu realizacji prac będą uwzględniać:

- zgodność planu działania związanego z wyprawianiem i przyjmowaniem pociągów na stacji A i B w czasie usuwania awarii toru szlakowego w odniesieniu do założeń projektu,
- poprawność i jakość szkicu sytuacyjnego szlaku i obu stacji z zaznaczeniem sygnalizatorów w odniesieniu do założeń projektu i przepisów,
- jakość zapisów w dzienniku ruchu w odniesieniu do założeń projektu, przepisów i procedur,
- jakość zapisów w rozkazach pisemnych „O”, „S”, „N” w odniesieniu do założeń projektu, przepisów i procedur,
- dobór środków pomocniczych stosowanych w czasie zamknięcia toru na nastawniach obu stacji w odniesieniu do założeń projektu, przepisów i procedur,
- poprawność opisu kursujących pociągów między stacją A i B na podstawie ich numeracji zgodnie z założeniami projektu i przepisami

oraz

- przejrzystość struktury projektu,
- logikę układu przedstawianych treści,
- poprawność terminologiczną i merytoryczną, właściwą dla zawodu,
- formę i sposób przedstawienia treści w projekcie.

4. ZAŁĄCZNIKI

4.1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu

Zawód: technik transportu kolejowego
symbol cyfrowy: 311[38]

Etap pisemny egzaminu obejmuje:

Część I - zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

- 1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:**
 - 1.1. stosować przepisy dotyczące transportu kolejowego oraz postanowienia dotyczące pracy manewrowej i prowadzenia ruchu pociągów;
 - 1.2. rozróżniać na podstawie rysunków rozjazdów kolejowych oraz rozpoznawać elementy nawierzchni kolejowej;
 - 1.3. klasyfikować stacje i linie kolejowe według kryteriów eksploatacyjnych i użytkowych;
 - 1.4. rozpoznawać informacje zamieszczone na planach schematycznych posterunków, planach urządzeń sterowania ruchem i w rozkładach jazdy pociągów;
 - 1.5. rozróżniać pojęcia charakteryzujące pociąg oraz rozróżniać pociągi według ich kursowania i rodzaju przewozów;
 - 1.6. rozpoznawać i klasyfikować tabor kolejowy według przeznaczenia i wymagań technicznych;
 - 1.7. rozróżniać metody obsługi wagonów pasażerskich i towarowych;
 - 1.8. rozpoznawać części linii kolejowych, ich oznaczenia oraz wskaźniki znajdujące się przy torach;
 - 1.9. klasyfikować nastawnie oraz inne posterunki techniczne;
 - 1.10. rozpoznawać informacje znajdujące się na wykresach ruchu pociągów;
 - 1.11. rozpoznawać informacje w zakresie rozkładów jazdy pociągów, dokumentacji pociągowej i oznakowania na wagonach;
 - 1.12. rozpoznawać urządzenia sterowania ruchem kolejowym i łączności na stacjach i na liniach.
- 2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:**
 - 2.1. rozróżniać zapisy w dokumentacji ruchowej w sytuacjach normalnych i podczas występowania usterek w działaniu urządzeń sterowania ruchem kolejowym;
 - 2.2. określać zasady ruchu kolejowego na linii jedno- i dwutorowej w zależności od sposobu zapowiadania;
 - 2.3. obliczać długość pociągu, jego masę brutto i netto, masę hamującą i określać warunki kursowania pociągu;
 - 2.4. rozróżniać manewry taborem kolejowym oraz identyfikować sygnalizację kolejową;
 - 2.5. określać stan przygotowania wagonów i pociągu do wyprawienia ze stacji początkowej;
 - 2.6. dobierać prędkości pociągów oraz procedury postępowania w różnych warunkach ruchu;
 - 2.7. identyfikować rozkazy pisemne i ostrzeżenia dla drużyn pociągowych;

- 2.8. weryfikować stan gotowości pociągu na podstawie danych o pociągu w rozkładzie jazdy.
- 3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:**
- 3.1. stosować przepisy i procedury dotyczące eksploatacji taboru i urządzeń, ruchu pociągów i jazdy manewrowej w różnych warunkach atmosferycznych, stanach awaryjnych, zagrożeniach, wypadkach kolejowych;
 - 3.2. stosować sygnały ostrzegawcze oraz sygnalizację obowiązującą na torach kolejowych i przejazdach;
 - 3.3. stosować na stanowisku pracy przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
 - 3.4. dobierać środki ochrony indywidualnej do prac związanych z eksploatacją taboru i urządzeń;
 - 3.5. wskazywać sposoby udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w nagłych wypadkach.

Część II - zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Absolwent powinien umieć:

- 1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:**
 - 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z zakresu funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
 - 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
 - 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.
- 2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:**
 - 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
 - 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
 - 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy.

Etap praktyczny egzaminu obejmuje wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z zadania o treści ogólnej:

Opracowanie projektu realizacji prac związanych z organizacją ruchu pociągów na podstawie dokumentacji.

Absolwent powinien umieć:

1. Dobierać sposoby, metody i techniki wykonania projektu realizacji prac związanych z organizacją ruchu pociągów zgodnie z przepisami i procedurami.
2. Dobierać niezbędny tabor, urządzenia i sprzęt.

3. Określać warunki eksploatacji taboru, urządzeń i sprzętu na podstawie dokumentacji ruchowej.
4. Przygotowywać drogi przebiegu dla określonej jazdy pociągu.
5. Dokonywać zapisów w dokumentacji ruchowej.
6. Obsługiwać urządzenia sterowania ruchem kolejowym i zapowiadania zgodnie z ustalonymi procedurami dla ruchu pociągów.

Niezbędne wyposażenie stanowiska do wykonania zadania egzaminacyjnego:

Stanowisko komputerowe: komputer podłączony do sieci lokalnej, drukarka sieciowa. Oprogramowanie: pakiet biurowy (edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, program do prezentacji). Wielofunkcyjna makieta symulacyjna ruchu kolejowego lub nastawnia dysponująca (wykonawcza) z kompletem dokumentacji techniczno-ruchowej stosowanej na posterunkach ruchu i dokumentacji stosowanej w gospodarce wagonami. Urządzenia do demonstrowania obsługi: urządzenia sterowania ruchem, urządzenia łączności telefonicznej i radiotelefonicznej, urządzenia sygnalizacyjne. Komplet druków używanych do sporządzania dokumentacji pociągowej. Wewnętrzne rozkłady jazdy. Apteczka.

4.2. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego

Symbol cyfrowy
zawodu

--	--	--	--

Wersja
arkusza
 X Y Z U W

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D
21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D
31	A	B	C	D
32	A	B	C	D
33	A	B	C	D
34	A	B	C	D
35	A	B	C	D
36	A	B	C	D
37	A	B	C	D
38	A	B	C	D
39	A	B	C	D
40	A	B	C	D
41	A	B	C	D
42	A	B	C	D
43	A	B	C	D
44	A	B	C	D
45	A	B	C	D
46	A	B	C	D
47	A	B	C	D
48	A	B	C	D
49	A	B	C	D
50	A	B	C	D

PESEL

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

Data urodzenia zdającego

--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

Nr zad.	Odpowiedzi cz II			
51	A	B	C	D
52	A	B	C	D
53	A	B	C	D
54	A	B	C	D
55	A	B	C	D
56	A	B	C	D
57	A	B	C	D
58	A	B	C	D
59	A	B	C	D
60	A	B	C	D
61	A	B	C	D
62	A	B	C	D
63	A	B	C	D
64	A	B	C	D
65	A	B	C	D
66	A	B	C	D
67	A	B	C	D
68	A	B	C	D
69	A	B	C	D
70	A	B	C	D

Miejsce na naklejkę
z kodem ośrodka

Z-052

4.3. Lista zawodów, dla których opublikowano informatory w 2005 r.

1. Asystent osoby niepełnosprawnej
2. Asystentka stomatologiczna
3. Fototechnik
4. Kelner
5. Korektor i stroiciel instrumentów muzycznych
6. Kucharz
7. Opiekunka dziecięca
8. Opiekunka środowiskowa
9. Renowator zabytków architektury
10. Technik administracji
11. Technik agrobiznesu
12. Technik analityk
13. Technik architektury krajobrazu
14. Technik archiwista
15. Technik awionik
16. Technik bezpieczeństwa i higieny pracy
17. Technik budownictwa
18. Technik budownictwa okrętowego
19. Technik budownictwa wodnego
20. Technik drogownictwa
21. Technik dróg i mostów kolejowych
22. Technik ekonomista
23. Technik elektronik
24. Technik elektroniki medycznej
25. Technik elektryk
26. Technik geodeta
27. Technik geolog
28. Technik górnictwa podziemnego
29. Technik handlowiec
30. Technik hodowca koni
31. Technik hotelarstwa
32. Technik hydrolog
33. Technik informacji naukowej
34. Technik informatyk
35. Technik instrumentów muzycznych
36. Technik inżynierii środowiska i melioracji
37. Technik księgarstwa
38. Technik leśnik
39. Technik masażysta
40. Technik mechanik
41. Technik mechanik okrętowy
42. Technik mechanizacji rolnictwa
43. Technik mechatronik
44. Technik nawigator morski
45. Technik obsługi turystycznej
46. Technik ochrony środowiska
47. Technik ogrodnik
48. Technik organizacji reklamy
49. Technik organizacji usług gastronomicznych
50. Technik ortopeda
51. Technik poligraf
52. Technik prac biurowych
53. Technik pszczelarz
54. Technik rachunkowości
55. Technik rolnik
56. Technik rybactwa śródlądowego
57. Technik spedytor
58. Technik technologii ceramicznej
59. Technik technologii chemicznej
60. Technik technologii drewna
61. Technik technologii odzieży
62. Technik technologii wyrobów skórzanych
63. Technik technologii żywności
64. Technik telekomunikacji
65. Technik transportu kolejowego
66. Technik urządzeń audiowizualnych
67. Technik urządzeń sanitarnych
68. Technik usług fryzjerskich
69. Technik usług kosmetycznych
70. Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych
71. Technik weterynarii
72. Technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych
73. Technik włókiennik
74. Technik żeglugi śródlądowej
75. Technik żywienia i gospodarstwa domowego

Dla uczniów kształcących się w wymienionych zawodach informatory o egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe są dostępne w szkołach. Centralna Komisja Egzaminacyjna oraz okręgowe komisje egzaminacyjne zamieściły na swoich stronach internetowych pełne teksty wydawanych informatorów.

ISBN 83-7400-148-8